Nr 60.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1918 kl. 1/2 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, dels i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919 samt en i ämnet väckt motion, dels ock angående särskild tilläggsskatt för år 1918 å inkomst och förmögenhet.

Närvarande: herrar Hammarström, Röing, Jacob Larsson, Antonsson, Bäckström, frih. Fleming, Östberg, Wijk, Källman, Nilsson i Bonarp, Holmström, Jonsson i Hökhult, Rune, Nilsson i Kristianstad, Bergman, Forssman, Eliasson, Neess, Johansson i Kullersta och Jönsson i Boa.

Genom proposition, nr 123, av den 15 februari 1918, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande:

Förslag

till

Förordning

om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

En var, som år 1919 annorledes än på grund av efterbeskattning taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt, är, med undantag som nedan stadgas, jämväl skyldig att samma år till staten utgöra en särskild skatt under benämning extra inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken i förhållande till det för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet påföres samtidigt men utan sammanblandning med sistnämnda skatt.

2 §.

1 mom. Här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av högst 10,000 kronor, är från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt fri.

2 mom. Annan enskild skattskyldig än i riket mantalsskriven svensk medborgare samt andra juridiska personer än inländska aktiebolag och solidariska bankbolag utgöra extra inkomst- och förmögenhetsskatt med 1.2 procent av det taxerade beloppet, om eller till den del detta ej överstiger 6,000 kronor.

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda bolag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

6,000	kronor	men	ej	8,000	kronor	med	1.5	%
8,000	»	»	»	10,000	»	»	2	»
10,000	»	»	»	12,000	»	»	2.5	»
12,000	»	»	»	15,000	»	»	3	»
15,000	»	»	»	20,000	»	»	3.5	»
20,000	»	»	»	30,000	»	»	4	»
30,000	»	»	»	50,000	»	»	4.5	»
50,000	»	»	»	80,000	»	»	5	»
80,000	»	»	»	150,000	»	»	6	»
150,000	»					»	7	»

3 §.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst icke överstiger fem procent av bolagets kapital, äro fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Överstiger den taxerade inkomsten fem procent av kapitalet, utgöres av sådant bolag, för varje fullt hundratal kronor av det taxerade beloppet, extra inkomst- och förmögenhetsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 5 men ej 5 1/3 %	0.36	överstiger 10 men ej 10 1/3 %	1.83
» 5 1/3 » » 5 2/3 »	0.56	» 10 1/3 » » 10 2/3 »	1.86
» 5 2/3 » » 6 »	0.76	» 10 2/3 » » 11 »	1.89
» 6 » » 6 1/3 »	0.96	» 11 » » 11 1/3 »	1.92
» 6 1/3 » » 6 2/3 »	1.16	» 11 1/3 » » 11 2/3 »	1.95
» 6 2/3 » » 7 »	1.36	» 11 2/3 » » 12 »	1.98
» 7 » » 7 1/3 »	1.56	» 12 » » 12 1/2 »	2.01
» 7 1/3 » » 7 2/3 »	1.59	» 12 1/2 » » 13 »	2.04
» 7 2/3 » » 8 »	1.62	» 13 » » 13 1/2 »	2.07
» 8 » » 8 1/3 »	1.65	» 13 1/2 » » 14 »	2.10
» 8 1/3 » » 8 2/3 »	1.68	» 14 » » 14 1/2 »	2.13
» 8 2/3 » » 9 »	1.71	» 14 1/2 » » 15 »	2.16
» 9 » » 9 1/3 »	1.74	» 15 » » 15 1/2 »	2.20
» 9 1/3 » » 9 2/3 »	1.77	» 15 1/2 » » 16 »	2.25
» 9 2/3 » » 10 »	1.80	» 16 » » 16 1/2 »	2.30

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 16½ men ej 17 %	2.35	överstiger 32 men ej 34 %	3.20
» 17 » » 17½ »	2.40	» 34 » » 36 »	3.25
» 17½ » » 18 »	2.45	» 36 » » 38 »	3.30
» 18 » » 18½ »	2.50	» 38 » » 40 »	3.35
» 18½ » » 19 »	2.55	» 40 » » 45 »	3.40
» 19 » » 20 »	2.60	» 45 » » 50 »	3.45
» 20 » » 21 »	2.65	» 50 » » 55 »	3.50
» 21 » » 22 »	2.70	» 55 » » 60 »	3.55
» 22 » » 23 »	2.75	» 60 » » 65 »	3.60
» 23 » » 24 »	2.80	» 65 » » 70 »	3.65
» 24 » » 25 »	2.85	» 70 » » 75 »	3.70
» 25 » » 26 »	2.90	» 75 » » 80 »	3.75
» 26 » » 27 »	2.95	» 80 » » 85 »	3.80
» 27 » » 28 »	3.00	» 85 » » 90 »	3.85
» 28 » » 29 »	3.05	» 90 » » 95 »	3.90
» 29 » » 30 »	3.10	» 95 » » 100 »	3.95
» 30 » » 32 »	3.15	» 100	4.00

4 §.

Till ledning vid uträknandet av extra inkomst- och förmögenhetsskatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Är fråga om äkta makar, skall i tillämpliga delar gälla vad beträffande makars skattskyldighet är stadgat i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

6 §.

Den extra inkomst- och förmögenhetsskatten debiteras, uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

7 §.

Besvär rörande tillämpningen av denna förordning anföras och fullföljas på sätt i gällande uppbördsreglementen är föreskrivet för klagan

över obehörig eller oriktig debitering, dock att besvär hos Konungens befallningshavande må ingivas inom natt och år, efter det skatten vederbörande avfordrats.

8 §.

Därest efter anförda besvär över prövningsnämnds eller kammarrättens beslut taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt ändras eller sådan taxering varder någon för år 1919 åsatt, vidtages den jämkning i redan påförd extra inkomst- och förmögenhetsskatt eller den påföring av sådan skatt, som därav må föranledas.

9 §.

Om någon på grund av efterbeskattning påföres särskild inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919, skall, om efterbeskattningen därtill föranleder, extra inkomst- och förmögenhetsskatt påföras honom till behörigt belopp. Sådan skattepåföring sker i sammanhang med efterbeskattningen till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har den skattskyldige avlidit, gäller i fråga om påföring av extra inkomst- och förmögenhetsskatt enligt denna § vad i 22 § av förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt för motsvarande fall stadgas.

Betäffande vad föredragande departementschefen enligt ovan omförmälda statsrådsprotokoll anfört vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t, får utskottet hänvisa till propositionen.

Till utskottet har jämväl överlämnats en i anledning av propositionen väckt motion, II: 347, av herr *Eronn* och tre andra ledamöter av kammaren, vari hemställes, »att riksdagen måtte besluta följande ändringar i Kungl. Maj:ts proposition nr 123 med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt, nämligen *Motion II: 347.*

dels att § 2 erhåller följande lydelse:

1 mom. Här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av högst 6,000 kronor, är från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt fri.

2 mom. Annan enskild skattskyldig än i riket mantalsskriven svensk medborgare samt andra juridiska personer än inländska aktiebolag och solidariska bankbolag utgöra extra inkomst- och förmögenhetsskatt med

1,8 procent av det taxerade beloppet, om eller till den del detta ej överstiger 6,000 kronor,

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda bolag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

6,000	kronor	men	ej	8,000	kronor	med	2,1 %
8,000	»	»	»	10,000	»	»	2,8 %
10,000	»	»	»	12,000	»	»	3,5 %
12,000	»	»	»	15,000	»	»	4,2 %
15,000	»	»	»	20,000	»	»	5,0 %
20,000	»	»	»	30,000	»	»	6,0 %
30,000	»	»	»	50,000	»	»	7,0 %
50,000	»	»	»	80,000	»	»	8,0 %
80,000	»	»	»	150,000	»	»	10,0 %
150,000	»					»	12,0 %

dels ock att i § 3 för inländska aktiebolag och solidariska bankbolag en sådan höjning av beskattningen bestämmes, som kan anses fullt motsvara den förhöjning, som i § 2 föreslagits för andra där omnämnda skatteobjekt.»

Beträffande skälen för motionärernas förslag hänvisas till motionen.

Utskottet. Såsom departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet framhållit, är det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget fullt likartat med den förra året av riksdagen antagna förordningen om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för innevarande år, allenast med det undantag att den för här i riket mantalsskrivna svenska medborgare gällande gränsen för skattskyldighetens inträde höjts från 6,000 kronors till 10,000 kronors för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp. Kungl. Maj:t har därvid, såsom departementschefen jämväl påpekat, valt en gräns, som redan i fjol var förordad av enskild motionär i riksdagen, men då ansågs innebära en alltför vittgående frihet från ifrågavarande extra beskattning.

Till stöd för en ändrad ståndpunkt härutinnan har Kungl. Maj:t åberopat levnadskostnadernas fortsatta stegring och penningvärdets fortgående fall. Det lärer också enligt utskottets uppfattning ej kunna bestridas, att dessa förhållanden, under det år som gått, så avsevärt redu-

cerat skatteförmågan hos de mellan ifrågavarande gränser liggande grupper av skattskyldiga, att goda skäl nu tala för skattefrihetens utsträckande i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Då härtill kommer, att enligt av departementschefen föranstaltad beräkning den av den vidgade skattefriheten vållade minskningen i skatteinkomst för staten ej skulle uppgå till mera än omkring 450,000 kronor, samt att, såsom departementschefen erinrat, 1919 års extra inkomst- och förmögenhetsskatt ändock kunde förväntas giva det i statsverkspropositionen beräknade beloppet, synas ej heller några statsfinansiella hänsyn behöva stå i vägen för ett bifall till förslaget.

Herr *Eronn* och hans medmotionärer hava synbarligen letts av huvudsakligen statsfinansiella hänsyn. De hava ansett sig kunna förutse, att den vid riksdagens slut fastställda utgiftsbudgeten komme att betydligt överstiga beräkningarna i statsverkspropositionen. Såsom bidrag till täckande av bristen hava de därför förordat en ökning av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten dels genom sänkande av skattefrihetsgränsen i 2 § 1 mom. till 6,000 kronor och höjning av skattesatsen i 2 mom., dels ock genom en progressiv skärpning av skattetariffen i 2 § 3 mom. vilken, i övrigt oförändrad, skulle börja med en procentsats av 2,1 % och sluta vid 12 % i stället för resp. 1,5 % och 7 %, såsom Kungl. Maj:t föreslagit. Härtill hava motionärerna anknutit yrkande om en motsvarande höjning av bolagens skattskyldighet.

Såsom nedan framgår, har även utskottet funnit en skärpning av den extra inkomst- och förmögenhetsskatten oundviklig för anskaffande av nya skattmedel, men har utskottet lagt skärpningen på ett annat sätt, som lämnar Kungl. Maj:ts förslag rörande andra skattskyldiga än bolag utan annan ändring än en gradvis fortgående höjning i skatteprocenten för taxerade belopp av mera än 100,000 kronor. Att låta skärpningen gå ut jämväl över de lägsta och medelstora här ifrågakommande inkomstgrupperna har utskottet, såsom redan framhållits, ansett icke vara lämpligt. Däremot har utskottet av skäl, som i det följande angivas, funnit sig föranlåtet att höja skattesatserna för bolagen till dubbla belopp.

I statsverkspropositionen uttalades, att, om, utöver de i 1918 års tilläggsstat och 1919 års riksstat förutsedda utgifterna, nya stora av kristiden föranledda krav komme att ställas på det allmänna, borde medel härför kunna beredas genom en mera skärpt beskattning av krigsvinsterna än den, som innehölles i nu gällande förordning om krigskonjunkturskatt.

Sedermera har, i propositionen nr 448 med förslag till ändrad lydelse av vissa §§ i nämnda förordning, anmälts, att för bestridande av

kostnaderna för de utav Kungl. Maj:t äskade eller av riksdagen beviljade anslag utöver statsverkspropositionens ram erfordrades en högst betydande ökning av statsverkets inkomster av skattemedel. »Efter sammanställning av det sannolika medelsbehovet», yttrar departementschefen, »har jag sökt avväga huru stor del därav, som skäligen bör bestridas dels genom lånemedel, dels genom skattemedel. Under hänsynstagande till de efter statsverkspropositionens framläggande vunna erfarenheterna har jag kommit till den uppfattning, att något belopp av avsevärd betydelse icke är att utvinna, utöver vad i finansplanen påräknats, av de i samma finansplan uppskattade överskotten å 1917 och 1918 års statsregleringar. Jag anser, efter granskning av de på frågan inverkande omständigheter, att för innevarande års reglering kräves ett tillskott av skattemedel, vilket jag nu beräknar till i runt tal 60 millioner kronor. Jämväl för år 1919 erfordras mycket avsevärda nya skattebelopp, varav de, som föranledas av ändringar uti 1919 års riksstat av mig beräknas till likaledes ungefär 60 millioner kronor».

I propositionen meddelades tillika, att från Kungl. Maj:ts sida vore att motse förslag till nya inkomstberäkningar, varvid mera ingående komme att behandlas spörsmålen om de medelsbehov, för vilka tillgångar icke vore beräknade i förslagen till riksstat för år 1919 och tilläggsstat för år 1918, och om de nya eller ändrade inkomstbelopp, som borde å budgeten uppföras.

Proposition i sistberörda ämnen har också numera framlagts och skall i sin ordning göras till föremål för utskottets granskning. I detta sammanhang har utskottet däremot anledning upptaga frågan om täckande av det i propositionen nr 448 anmälda inkomstbehovet.

Av skäl, som utskottet framlagt i sitt betänkande i anledning av sistnämnda proposition, har utskottet icke kunnat förorda Kungl. Maj:ts förslag om täckande av hela ifrågavarande behov genom ökad krigskonjunkturskatt. Såvitt förslaget innefattar ett särskilt skattepålägg för bolagen, har utskottet måst avstyrka detsamma. Av de 60 millioner kronor, som äro i fråga, återstå i följd därav till anskaffande från annat håll i runt tal 35 millioner kronor. Detta belopp bör enligt utskottets mening uttagas genom extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Vid närmare övervägande av denna sak har utskottet funnit sig kunna följa Kungl. Maj:ts plan i så måtto, att största delen av det felande beloppet eller omkring 30 millioner kronor lägges på bolagen, dock väl att märka bolagen samfält, ej endast de krigsvinstbeskattade. Återstående 5 millioner kronor har utskottet ansett kunna erläggas av övriga skattskyldiga inom de högre inkomstklasserna.

Såsom ovan framgått, gäller det att skaffa omförmälda 35 miljoner kronor såväl för innevarande år som för år 1919. Beträffande nästa år ordnas den formella sidan av saken jämförelsevis lätt genom erforderlig skärpning av tarifferna i Kungl. Maj:ts föreliggande förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för 1919. Innevarande års påföring av extra inkomst- och förmögenhetsskatt enligt förordningen den 29 juni 1917 torde i allmänhet redan vara verkställd och skulle en rubbning härutinnan stöta på svårigheter. Utskottet har därför funnit det för 1918 behövliga skattebeloppet lämpligast böra uttagas i form av en särskild tilläggsskatt för detta år.

Utredningen av hithörande spörsmål har inom utskottet verkställts med biträde av sakkunniga, huvudsakligen landskamreraren Otto V. Landén, och får utskottet åberopa en av honom utarbetad *P. M.*, såsom *bilaga* fogad till detta betänkande.

I enlighet med däri angivna grunder har utskottet funnit sig böra föreslå dels skärpning av skattetarifferna i förslaget till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919, dels ock en särskild förordning om tilläggsskatt för år 1918 å inkomst och förmögenhet.

Påförandet i taxeringlängderna av sistnämnda skatt avses skola verkställas av häradsskrivarna på landet och vederbörande debiteringsförrättare i städerna med ledning av genom Kungl. Maj:ts försorg upprättade tabeller.

Ehuru det därmed förenade besväret i allmänhet ej torde bliva så betungande, att särskild gottgörelse härför behöver utgå, har utskottet emellertid i detta sammanhang fått uppmärksamheten fäst vid behovet att i enlighet med tidsförhållandena höja den ersättning av 50 öre arket, som enligt 54 § 7 mom. taxeringsförordningen tillkommer häradsskrivarna för de avskrifter av taxeringslängderna, som det enligt 36 § 4 mom. och 47 § 3 mom. i samma förordning åligger dem att avlämna. En höjning till en krona för ark torde vara skälig, och har utskottet med begagnande av sin i riksdagsordningens § 40 medgivna rätt funnit sig böra göra framställning härom.

I enlighet med det ovan anförda får utskottet hemställa,

1) att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919 icke kunnat oförändrat antagas, måtte antaga samma förslag med den ändring att 2 § 3 mom. och 3 § skola erhålla följande lydelse:

2 §.

— — — — — — — — — — — —

3 mom. Av andra skattskyldiga än nyssnämnda bolag utgöres extra inkomst- och förmögenhetsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

6,000	kronor	men	ej	8,000	kronor	med	1.5	%
8,000	»	»	»	10,000	»	»	2	»
10,000	»	»	»	12,000	»	»	2.5	»
12,000	»	»	»	15,000	»	»	3	»
15,000	»	»	»	20,000	»	»	3.5	»
20,000	»	»	»	30,000	»	»	4	»
30,000	»	»	»	50,000	»	»	4.5	»
50,000	»	»	»	80,000	»	»	5	»
80,000	»	»	»	*100,000*	»	»	*6*	»
100,000	»	»	»	*125,000*	»	»	*7*	»
125,000	»	»	»	*150,000*	»	»	*8*	»
150,000	»	»	»	*200,000*	»	»	*9*	»
200,000	»	»	»	*300,000*	»	»	*10*	»
300,000	»	»	»	*400,000*	»	»	*11*	»
400,000	»	»	»	*500,000*	»	»	*12*	»
500,000	»	»	»	*600,000*	»	»	*13*	»
600,000	»	»	»	*700,000*	»	»	*14*	»
700,000	»	»	»	*800,000*	»	»	*15*	»
800,000	»	»	»	*900,000*	»	»	*16*	»
900,000	»					»	*17*	»;

dock att skatten icke må i något fall överstiga 12 procent av det taxerade beloppet.

3 §.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomst icke överstiger fem procent av bolagets kapital, äro fria från utgörande av extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Överstiger den taxerade inkomsten fem procent av kapitalet, utgöres av sådant bolag, för varje fullt hundratal kronor av det taxerade beloppet, extra inkomst- och förmögenhetsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet						Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet					Skatt per 100 kr.
överstiger	5	men	ej	5 1/3	%	0·72	överstiger	21	men ej	22	%	5·40
»	5 1/3	»	»	5 2/3	»	1·12	»	22	» »	23	»	5·50
»	5 2/3	»	»	6	»	1·52	»	23	» »	24	»	5·60
»	6	»	»	6 1/3	»	1·92	»	24	» »	25	»	5·70
»	6 1/3	»	»	6 2/3	»	2·32	»	25	» »	26	»	5·80
»	6 2/3	»	»	7	»	2·72	»	26	» »	27	»	5·90
»	7	»	»	7 1/3	»	3·12	»	27	» »	28	»	6·00
»	7 1/3	»	»	7 2/3	»	3·18	»	28	» »	29	»	6·10
»	7 2/3	»	»	8	»	3·24	»	29	» »	30	»	6·20
»	8	»	»	8 1/3	»	3·30	»	30	» »	32	»	6·30
»	8 1/3	»	»	8 3/3	»	3·36	»	32	» »	34	»	6·40
»	8 2/3	»	»	9	»	3·42	»	34	» »	36	»	6·50
»	9	»	»	9 1/3	»	3·48	»	36	» »	38	»	6·60
»	9 1/3	»	»	9 3/3	»	3·54	»	38	» »	40	»	6·70
»	9 2/3	»	»	10	»	3·60	»	40	» »	45	»	6·80
»	10	»	»	10 1/3	»	3·66	»	45	» »	50	»	6·90
»	10 1/3	»	»	10 2/3	»	3·72	»	50	» »	55	»	7·00
»	10 2/3	»	»	11	»	3·78	»	55	» »	60	»	7·10
»	11	»	»	11 1/3	»	3·84	»	60	» »	65	»	7·20
»	11 1/3	»	»	11 2/3	»	3·90	»	65	» »	70	»	7·30
»	11 2/3	»	»	12	»	3·96	»	70	» »	75	»	7·40
»	12	»	»	12 1/2	»	4·02	»	75	» »	80	»	7·50
»	12 1/2	»	»	13	»	4·08	»	80	» »	85	»	7·60
»	13	»	»	13 1/2	»	4·14	»	85	» »	90	»	7·70
»	13 1/2	»	»	14	»	4·20	»	90	» »	95	»	7·80
»	14	»	»	14 1/2	»	4·26	»	95	» »	100	»	7·90
»	14 1/2	»	»	15	»	4·32	»	100	» »	105	»	8·00
»	15	»	»	15 1/2	»	4·40	»	105	» »	110	»	8·20
»	15 1/2	»	»	16	»	4·50	»	110	» »	115	»	8·40
»	16	»	»	16 1/2	»	4·60	»	115	» »	120	»	8·60
»	16 1/2	»	»	17	»	4·70	»	120	» »	125	»	8·80
»	17	»	»	17 1/2	»	4·80	»	125	» »	130	»	9·00
»	17 1/2	»	»	18	»	4·90	»	130	» »	135	»	9·20
»	18	»	»	18 1/2	»	5·00	»	135	» »	140	»	9·40
»	18 1/2	»	»	19	»	5·10	»	140	» »	145	»	9·60
»	19	»	»	20	»	5·20	»	145	» »	150	»	9·80
»	20	»	»	21	»	5·30	»	150	. . . . .			10·00

2) att riksdagen måtte besluta att, med anhållan, att Kungl. Maj:t ville snarast möjligt utfärda författning i ämnet, godkänna följande förslag till

Förordning

om

tilläggsskatt för år 1918 å inkomst och förmögenhet.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Utöver den extra inkomst- och förmögenhetsskatt, som utgår enligt förordningen den 29 juni 1917 om sådan skatt för år 1918, skall i enlighet med vad nedan stadgas, sistnämnda år till staten utgöras en särskild skatt å inkomst och förmögenhet, benämnd *tilläggsskatt för år 1918.*

2 §.

Annan skattskyldig än inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilken för år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av mera än 100,000 kronor, skall utgöra tilläggsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

100,000	kronor	men	ej	125,000	kronor,	med	1 %
125,000	»	»	»	200,000	»	»	2 »
200,000	»	»	»	300,000		»	3 »
300,000	»	»	»	400,000	»	»	4 »
400,000	»	»	»	500,000	»	»	5 »
500,000	»	»	»	600,000	»	»	6 »
600,000	»	»	»	700,000	»	»	7 »
700,000	»	»	»	800,000	»	»	8 »
800,000	»	»	»	900,000	»	»	9 »
900,000	»					»	10 » ;

dock att skatten icke må i något fall överstiga 5 procent av det taxerade beloppet.

3 §.

Inländska aktiebolag och solidariska bankbolag, vilkas år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning till inkomst och förmögenhetsskatt taxerade inkomst överstiger fem procent av kapitalet, skola utgöra tilläggsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 5 men ej 5 1/3 %	0.36	överstiger 15 1/2 men ej 16 %	2.25
» 5 1/3 » » 5 2/3 »	0.56	» 16 » » 16 1/2 »	2.30
» 5 2/3 » » 6 »	0.76	» 16 1/2 » » 17 »	2.35
» 6 » » 6 1/3 »	0.96	» 17 » » 17 1/2 »	2.40
» 6 1/3 » » 6 2/3 »	1.16	» 17 1/2 » » 18 »	2.45
» 6 2/3 » » 7 »	1.36	» 18 » » 18 1/2 »	2.50
» 7 » » 7 1/3 »	1.56	» 18 1/2 » » 19 »	2.55
» 7 1/3 » » 7 2/3 »	1.59	» 19 » » 20 »	2.60
» 7 2/3 » » 8 »	1.62	» 20 » » 21 »	2.65
» 8 » » 8 1/3 »	1.65	» 21 » » 22 »	2.70
» 8 1/3 » » 8 2/3 »	1.68	» 22 » » 23 »	2.75
» 8 2/3 » » 9 »	1.71	» 23 » » 24 »	2.80
» 9 » » 9 1/3 »	1.74	» 24 » » 25 »	2.85
» 9 1/3 » » 9 2/3 »	1.77	» 25 » » 26 »	2.90
» 9 2/3 » » 10 »	1.80	» 26 » » 27 »	2.95
» 10 » » 10 1/3 »	1.83	» 27 » » 28 »	3.00
» 10 1/3 » » 10 2/3 »	1.86	» 28 » » 29 »	3.05
» 10 2/3 » » 11 »	1.89	» 29 » » 30 »	3.10
» 11 » » 11 1/3 »	1.92	» 30 » » 32 »	3.15
» 11 1/3 » » 11 2/3 »	1.95	» 32 » » 34 »	3.20
» 11 2/3 » » 12 »	1.98	» 34 » » 36 »	3.25
» 12 » » 12 1/2 »	2.01	» 36 » » 38 »	3.30
» 12 1/2 » » 13 »	2.04	» 38 » » 40 »	3.35
» 13 » » 13 1/2 »	2.07	» 40 » » 45 »	3.40
» 13 1/2 » » 14 »	2.10	» 45 » » 50 »	3.45
» 14 » » 14 1/2 »	2.13	» 50 » » 55 »	3.50
» 14 1/2 » » 15 »	2.16	» 55 » » 60 »	3.55
» 15 » » 15 1/2 »	2.20	» 60 » » 65 »	3.60

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.	När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 65 men ej 70 %	3.65	överstiger 110 men ej 115 %	4.20
» 70 » » 75 »	3.70	» 115 » » 120 »	4.30
» 75 » » 80 »	3.75	» 120 » » 125 »	4.40
» 80 » » 85 »	3.80	» 125 » » 130 »	4.50
» 85 » » 90 »	3.85	» 130 » » 135 »	4.60
» 90 » » 95 »	3.90	» 135 » » 140 »	4.70
» 95 » » 100 »	3.95	» 140 » » 145 »	4.80
» 100 » » 105 »	4.00	» 145 » » 150 »	4.90
» 105 » » 110 »	4.10	» 150	5.00

4 §.

Till ledning vid uträknandet av tilläggsskatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Tilläggsskatten, som skall uträknas och i särskild kolumn i taxeringslängden införas på landet av häradsskrivaren och i stad av vederbörande tjänsteman uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

6 §.

Bestämmelserna i 5 samt 7, 8 och 9 §§ i förordningen den 29 juni 1917 om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 skola äga motsvarande tillämpning i fråga om tilläggsskatten.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

---

3) att riksdagen måtte besluta, att 54 § 7 mom. i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, skall från och med dag, som Konungen bestämmer, erhålla följande ändrade lydelse:

54 §.

— — — — — — — — — — — —

7 mom. Häradsskrivare äga att för de avskrifter av taxeringslängderna, som det enligt 36 § 4 mom. och 47 § 3 mom. åligger dem att avlämna, undfå ersättning med *en krona* arket;

samt

4) att motionen II:347, av herr *Eronn* m. fl., må anses besvarad med vad utskottet under 1) hemställt.

Stockholm den 11 juni 1918.

På bevillningsutskottets vägnar:

ALEXIS HAMMARSTRÖM.

Reservation

av friherre *Fleming*.

Bilaga.

P. M.

angående verkställda undersökningar om utvägar att täcka ett för åren 1918 och 1919 beräknat ytterligare skattebehov.

Angivna förutsättningar.

Det för vartdera av åren 1918 och 1919 beräknade ytterligare skattebehov, varom här är fråga, har angivits till ett belopp av 60 miljoner kronor, därav emellertid, enligt vad som förutsatts, ett belopp av 25 miljoner kronor skulle vinnas på den av Kungl. Maj:t i propositionen nr 448 föreslagna vägen att skärpa progressionen för krigskonjunkturskatten genom omläggning av gällande tariff i 8 § förordningen den 30 juni 1916 på sätt Kungl. Maj:ts förslag till ändrad lydelse av denna paragraf i 8 § 1 mom. angiver. Det härefter återstående beloppet skulle uttagas genom skärpning av skattesatserna antingen för inkomst- och förmögenhetsskatten eller för den extra inkomst- och förmögenhetsskatten på det sätt, att för enskilda skattskyldiga och med dem likställda progressionen skulle fortgå över nu fastställd gräns samt, vad beträffar aktiebolag och solidariska bankbolag skattesatserna överhuvudtaget skulle höjas. Enligt sedermera givna riktlinjer skulle ifrågavarande skärpning av skattesatserna vidtagas med avseende å den extra inkomst- och förmögenhetsskatten.

Utlåtande och förslag.

Enligt förordningen om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, utfärdad den 29 juni 1917, är i fråga om enskilda skattskyldiga skatten för ett taxerat belopp av 150,000 kronor 7,385 kronor och för den del av det taxerade beloppet, som överstiger 150,000 kronor, ytterligare 7 kronor för varje fulla 100 kronor. I denna del har Kungl. Maj:ts förslag om en extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1919 icke avsett att åstadkomma någon ändring.

Den extra inkomstskatten för aktiebolagen utgår endast av bolag, vilkas taxerade inkomst överstiger 5 % av kapitalet, och är lägst 0·36 %

(för bolag, vilkas vinstprocent överstiger 5 men icke $5^1/_3$) och högst 4 % (för bolag, vilkas vinstprocent överstiger 100).

För att vinna den ökade avkastning av extra inkomst- och förmögenhetsskatten, som ansetts erforderlig för att täcka bristen i 1919 års budget, har jag föreslagit följande omläggning av den föreslagna skattetariffen för enskilda skattskyldiga och med dem likställda, vad beträffar taxerade belopp som överstiga 80,000 kronor:

Skatt utgöres för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

80,000	kronor	men	ej	100,000	kronor	med	6 %
100,000	»	»	»	125,000	»	»	7 »
125,000	»	»	»	150,000	»	»	8 »
150,000	»	»	»	200,000	»	»	9 »
200,000	»	»	»	300,000	»	»	10 »
300,000	»	»	»	400,000	»	»	11 »
400,000	»	»	»	500,000	»	»	12 »
500,000	»	»	»	600,000	»	»	13 »
600,000	»	»	»	700,000	»	»	14 »
700,000	»	»	»	800,000	»	»	15 »
800,000	»	»	»	900,000	»	»	16 »
900,000	»						17 »

dock att skatten icke må i något fall överstiga 12 % av det taxerade beloppet.

Verkställda beräkningar hava visat, att en sålunda vidtagen skärpning av skattesatserna bör medföra en ökad avkastning av extra inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1919 med något mera än fem miljoner kronor utöver det belopp, vartil avkastningen av samma skatt enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle uppgå.

Då det ansetts, att en ytterligare skärpning av skattesatserna för de taxerade beloppen över 100,000 kronor utöver vad här föreslagits, knappast kan ifrågasättas utan en omläggning även av skattesatserna för taxerade belopp under 100,000 kronor och en dylik omläggning ligger utanför ramen av det mig givna uppdraget, har jag utgått från att det ytterligare erforderliga beloppet, 30 miljoner kronor, skall uttagas genom skärpning av skattesatserna för aktiebolagen.

Enligt beräkningar, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 130 år 1917 om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918, skulle aktiebolagens andel av berörda skatt uppgå till $^2/_5$ av skattens totala avkastning. I årets statsverksproposition har skattens avkastning under år 1919 beräknats till 43 miljoner kronor, därav aktiebolagens an-

del alltså skulle motsvara 17·2 miljoner kronor. Om nu nämnda bolags andel av ifrågavarande skattebörda skulle ökas med 30 miljoner kronor eller till 47·2 miljoner, skulle detta förutsätta en ökning av de för år 1919 föreslagna skattesatserna till omkring 275 %.

Emellertid har det ifrågasatts, att skatteprogressionen, som enligt Kungl. Maj:ts förslag avbrytes vid en vinstprocent av 100, skulle utsträckas så, att den avstannade först vid en vinstprocent av 150 %. Om skattesatsen, när den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet överstiger 150 %, sättes till 5 %, skulle skattesatserna överhuvudtaget icke behöva ökas mera än till ungefär 250 % av de i Kungl. propositionen föreslagna.

Enligt uppdrag av bevillningsutskottet har professor G. Kobb verkställt vissa beräkningar angående den sannolika avkastning, som under år 1919 kan förväntas av den etxra inkomst- och förmögenhetsskatten, försåvitt densamma skall bäras av aktiebolagen. Resultatet av hans undersökningar blev, att ifrågavarande andel av skatten kan beräknas till 31·8 miljoner kronor. Om man utgår från denna siffra, kan nu antagen brist i 1919 års budget, försåvitt den är avsedd att täckas genom skärpning av extra inkomst- och förmögenhetsskatten för aktiebolagen, fyllas genom en generell fördubbling av skattesatserna för nämnda bolag och genom en påbyggnad av skatteskalan i nyss nämnd riktning, d. v. s. genom en fortsättning av progressionen för taxerade belopp, som överstiga 100 % av kapitalet, intill taxerade belopp, som överstiga 150 % av kapitalet på följande sätt:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
Överstiger 100 men ej 105 %	8
» 105 » » 110 »	8·20
» 110 » » 115 »	8·40
» 115 » » 120 »	8·60
» 120 » » 125 »	8·80
» 125 » » 130 »	9
» 130 » » 135 »	9·20
» 135 » » 140 »	9·40
» 140 » » 145 »	9·60
» 145 » » 150 »	9·80
» 150 %	10

De för täckande av brist i 1918 års budget erforderliga medel böra lämpligen uttagas genom motsvarande skärpning av skattesatserna för den under år 1918 utgående extra inkomst- och förmögenhetsskatten. Särskilda omständigheter nödvändiggöra emellertid en i formellt avseende annan uppställning av de bestämmelser, som hava avseende härå. Det kan antagas, att den extra inkomst- och förmögenhetsskatt, som skall uttagas på grund av taxering under innevarande år, redan blivit för en var skattskyldig uträknad och i taxeringslängderna införd vid den tid, då lagstiftning om skärpning av samma skatt kan förväntas utkomma i Svensk författningssamling. Med hänsyn härtill har det synts lämpligt att uttaga de skärpta skattesatserna i form av en särskild tilläggsskatt, som påföres de skattskyldiga i en särskild kolumn i taxeringslängden, men uppbäres i sammanhang med den extra inkomst- och förmögenhetsskatten för året. I anslutning till denna uppfattning har jag utarbetat följande särskilda förslag till förordning om tilläggsskatt för år 1918 å inkomst och förmögenhet:

1 §.

Utöver den extra inkomst- och förmögenhetsskatt, som utgår enligt förordningen den 29 juni 1917, om sådan skatt för år 1918, skall i enlighet med vad nedan stadgas, samma år till staten utgöras en särskild skatt å inkomst och förmögenhet, benämnd *tilläggsskatt för år 1918.*

2 §.

Annan skattskyldig än inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag, som för år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning taxeras till inkomst- och förmögenhetsskatt för ett taxerat belopp av mera än 100,000 kronor, skall utgöra tilläggsskatt för den del av det taxerade beloppet, som överstiger

100,000	kronor	men	ej	125,000	kronor,	med	1 %
125,000	»	»	»	200,000	»	»	2 »
200,000	»	»	»	300,000	»	»	3 »
300,000	»	»	»	400,000	»	»	4 »
400,000	»	»	»	500,000	»	»	5 »
500,000	»	»	»	600,000	»	»	6 »
600,000	»	»	»	700,000	»	»	7 »
700,000	»	»	»	800,000	»	»	8 »
800,000	»	»	»	900,000	»	»	9 »
900,000	»					»	10 »;

dock att skatten icke må i något fall överstiga 5 procent av det taxerade beloppet.

3 §.

Inländskt aktiebolag och solidariskt bankbolag, vars år 1918 annorledes än på grund av efterbeskattning till inkomst och förmögenhetsskatt taxerade inkomst överstiger fem procent av kapitalet, skall utgöra tilläggsskatt med följande belopp:

När den taxerade inkomsten i förhållande till kapitalet	Skatt per 100 kr.
överstiger 5 men ej 5 1/3 %	0·36
» 5 1/3 » » 5 2/3 »	0·56
— — — — (= 3 § i förordningen om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för 1918) — — — — — — —	
överstiger 95 men ej 100 %	3·95
» 100 » » 105 »	4·00
» 105 » » 110 »	4·10
» 110 » » 115 »	4·20
» 115 » » 120 »	4·30
» 120 » » 125 »	4·40
» 125 » » 130 »	4·50
» 130 » » 135 »	4·60
» 135 » » 140 »	4·70
» 140 » » 145 »	4·80
» 145 » » 150 »	4·90
» 150 %	5·00

4 §.

Till ledning vid uträknandet av tilläggsskatten utfärdar Kungl. Maj:t erforderliga tabeller.

5 §.

Tilläggsskatten, som skall uträknas och i särskild kolumn i taxeringslängden införas på landet av häradsskrivaren och i stad av vederbörande tjänsteman, uppbäres och redovisas i enahanda ordning som inkomst- och förmögenhetsskatten och i samband med denna.

6 §.

Bestämmelserna i 5 samt 7, 8 och 9 §§ i förordningen den 29 juni 1917 om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 skola äga motsvarande tillämpning i fråga om tilläggsskatten.

Tilläggsskatten avser att uttaga för år 1918 ett belopp, som motsvarar skärpningen av skattesatserna för 1919 års extra inkomst- och förmögenhetsskatt. Skatteskalorna för tilläggsskatten 1918 hava konstruerats med detta mål för ögonen. Vissa smärre skiljaktigheter, som de särskilda skatteskalorna för enskilda skattskyldiga förete, hava vidtagits av tekniska skäl och torde ej behöva motiveras.

Med hänsyn till det relativt ringa antal skattskyldiga, varom här är fråga, lärer icke kunna befaras, att den särskilda debiteringen av tilläggsskatten skall vålla debiteringsförrättarna något nämnvärt besvär, eller i allt fall så stort besvär, att hänsyn därtill behöver tagas vid det framlagda förslagets prövning.

Med avseende å beräkningen av den ökade skatteintäkt, som den extra inkomst- och förmögenhetsskatten vid tillämpning av de nu utarbetade skattetarifferna kan giva, har här ovan angivits grunderna för beräkningen i vad avser aktiebolagens andel av skattebördan för år 1919. För år 1918 kan ökningen antagas till ungefär motsvarande belopp.

Vad beträffar det finansiella resultatet av en omläggning av skattetariffen för enskilda skattskyldiga och med dem likställda i enlighet med här ovan framlagt förslag, har detsamma kunnat approximativt beräknas först efter åtskilliga rätt vidlyftiga kalkyler angående summan i nuvarande tid av taxerade belopp över 100,000 kronor och beloppens indelning i storleksgrupper. Det material, som stått till buds vid beräkningarnas utförande, är i hithörande avseenden ofullständigt eller föråldrat. Emellertid har jag vid mina beräkningar haft en ganska god ledning av byråchefen Flodströms finansstatistiska utredningar angående antalet skattskyldige och de taxerade beloppens uppdelning i storleksgrupper enligt skattetaxeringarna åren 1912 och 1913, vilka visserligen icke kunna antagas giva en korrekt bild av motsvarande förhållanden i våra dagar, men dock kunna giva en viss vägledning, om de sättas i jämförelse med kända resultat av taxeringarna för de senare åren. Om nämnda resultat har jag inhämtat kännedom ur statistisk årsbok. I Kungl. Maj:ts proposition till 1914 års senare riksdag om värnskatt återfinnas vissa beräkningar om värnskattens avkastning, grundade på de till värnskatt taxerade beloppens beräknade summa och indelning i storleksgrupper,

vilka beräkningar jag efter vissa omräkningar kunnat tillgodogöra mig för de kalkyler, som avse att visa resultatet av den skärpta beskattning, varom nu är fråga. Och slutligen har jag av kända taxeringsresultat för Stockholms stad för åren 1916 och 1917 beträffande enskilda skattskyldiga och med dem likställda, vilkas taxerade belopp överstiga 100,000 kronor, kunnat draga vissa slutsatser av värde för mina kalkyler.

Resultatet av mina undersökningar på detta område kan helt kort angivas sålunda:

taxerade belopp över 100,000 kronor kunna approximativt uppskattas för år 1919 till en summa av 245 miljoner kronor; genom den föreslagna skärpningen av skattesatserna för taxerade belopp över 100,000 kronor kan antagas uppkomma en ökad skatteintäkt motsvarande c:a 2,08 % av nämnda summa 245 miljoner kronor;

skatteökningen för år 1919 kan alltså uppskattas till något mindre än 5,100,000 kronor, och minst till 5 miljoner kronor.

För år 1918 torde ökningen kunna antagas till ett något högre belopp än här ovan beräknats för år 1917.

Vid mina förestående beräkningar har jag byggt på de i årets statsverksproposition gjorda beräkningar om inkomst- och förmögenhetsskattens avkastning för år 1919. Denna är uppgiven till 100 miljoner kronor, vilket enligt mina beräkningar motsvarar ett taxerat belopp av c:a 3,247,000,000 kronor, motsvarande 89 % av motsvarande summa för år 1917, sådan den framkommit vid det årets taxeringar.

Den till 245 miljoner kronor kalkylerade summan taxerade belopp över 100,000 kronor motsvarar ungefär 7,5 % av hela summan taxerade belopp, sådan densamma beräknats för år 1919. År 1913 var proportionen emellan taxerade belopp över 100,000 och totala summan taxerade belopp som 6,2 : 100.

För jämförelses skull meddelas att medan ökningen av de taxerade beloppens summa från år 1913 till år 1917 uppgick till i runt tal 100 procent, ökningen av skattens belopp under samma period uppgick till i runt tal 175 procent, vilket tyder på en relativt större ökning av de högre taxerade beloppen.

Stockholm i juni 1918.

Otto V. Landén.

Stockholm 1918. **Kungl. Boktryckeriet.** P. A. Norstedt & Söner.
181605